

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1987

1. Συνεχίσθηκε και ὀλοκληρώθηκε ἡ παραλαβή, ἡ καταγραφή και ἡ εὔρετηρή-σση τῶν μικροταινιωῶν ἐγγράφων ποῦ ἀποτελέσαν τίς παραγγελίες μικροφωτογραφῆ-σεως ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ κατὰ τὸ 1986 και μνημονεύθηκαν στὴν ἐτήσια ἔκθεση πε-πραγμένων τοῦ Κέντρου. Ἐπιλέγηκαν γιὰ μικροφωτογράφηση ἔγγραφα τόμων οἱ ὁποῖοι ὑπάγονται σὲ ἀρχειακὲς σειρὲς τῶν κρατικῶν ἀρχείων τῆς Ἀγγλίας (Public Record Office) και τῆς Γαλλίας (Quai d'Orsay). Ἡ μικροφωτογράφηση τῶν τόμων αὐτῶν δὲν πραγματοποιιήθηκε, λόγω ἑλλείψεως χρημάτων.

2. Ὀλοκληρώθηκε ἡ ἐκτύπωση τοῦ τόμου Γ' τῆς ἐκδόσεως τοῦ Κέντρου «Ἐπι-τομαὶ ἐγγράφων τοῦ Βρετανικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, Γενικὴ ἀλληλο-γραφία/Ἑλλάς». Ὁ τόμος ἐκδίδεται στὴ σειρὰ «Μνημεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστο-ρίας», ἔχει συνταχθεῖ ἀπὸ τοὺς κ. Φίλιππο Γλύτση, κ. Χρῆστο Λοῦκο και κ. Ἐλένη Μπελιᾶ, ἀποτελεῖται ἀπὸ 910 σελίδες και περιλαμβάνει 1837 ἐπιτομὲς ἐγγράφων τῆς ἀγγλικῆς ἀρχειακῆς σειρᾶς Foreign Office 32, ποῦ καλύπτουν τὰ ἔτη 1836-1837. Τὸ ὑλικὸ τοῦ τόμου ἀναφέρεται σὲ ποικίλα θέματα, τὰ κυριότερα τῶν ὁποῶν εἶναι: οἱ προσπάθειες τῶν Δυνάμεων νὰ ἐδραιώσουν τὴν ἐπιρροή τους στὸ νεοσῦ-στατο Ἑλληνικὸ Κράτος, ἰδιαίτερα δὲ ἡ στρατηγικὴ μιᾶς μεγάλης Δυνάμεως, ὅπως ἡ Ἀγγλία, ἔναντι μιᾶς μικρῆς χώρας, ὅπως ἡ Ἑλλάς· ἡ θέση τῶν Δυνάμεων ἔναντι τοῦ ζητήματος νὰ ἀποκτήσει τὸ νέο κράτος φιλελευθέρους θεσμούς· ἡ προσπάθεια τοῦ κράτους αὐτοῦ νὰ ἐπιτύχει τὴν ὀλοκλήρωση τῶν θεσμῶν του, νὰ ἀναπτύξει κάποια οἰκονομικὴ δραστηριότητα και νὰ καλύψει τὸ ἔλλειμμα τῶν ἐσόδων του· ἡ ἰδεολογία και ἡ τακτικὴ τῶν ἑλληνικῶν κομμάτων· και ἡ ἀντίσταση τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας στὶς ἀπόπειρες ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς κατὰ τὰ βαυαρικὰ πρότυπα.

Ἄρχισε ἡ σύνταξη (σὲ ὀριστικὴ μορφή) τῶν ἐπιτομῶν ἐγγράφων ποῦ θὰ ἀπο-τελέσουν τοὺς δύο ἐπόμενους τόμους τῆς ἐκδόσεως: Δ' (1838-1839) και Ε' (1840-1841).

3. Συνεχίσθηκε ἡ ἐργασία γιὰ τὴν ἐκτύπωση τοῦ τόμου Α' τοῦ ἀρχείου τοῦ Ἰωάννη Κωλέττη, στὸν ὁποῖο θὰ περιληφθοῦν in extenso 665 ἔγγραφα και κατὰ-στιχα τῶν ἐτῶν 1778-1824. Εἰδικότερα, ὀλοκληρώθηκε ἡ σύνταξη τοῦ ὀνοματολο-γικοῦ εὔρετηρίου τῶν ἐγγράφων, ποῦ ἔχουν ἤδη ἐκτυπωθεῖ, συνεχίσθηκε ἡ διόρθωση

τυπογραφικῶν δοκιμῶν τῶν καταστίχων καὶ ἀντιμετωπίσθησαν προβλήματα τεχνικῆς φύσεως ποὺ συνεπάγεται ἡ ἐκτύπωσή τους.

4. Ὁλοκληρώθηκε ἡ ἐπεξεργασία τῶν ἐγγράφων τοῦ τόμου Α' τοῦ προγραμματισμένου ἀπὸ τὸ Κέντρο δημοσιεύματος στὸ ὁποῖο θὰ περιληφθοῦν in extenso οἱ ἐκθέσεις τῶν ἐτῶν 1819-1832 τοῦ Ἑγγλοῦ Προξένου στὴν Πρέβεζα William Meyer, ἀναφερόμενες κυρίως στὴ σύγκρουση τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ μὲ τὴν Πύλη καὶ σὲ γεγονότα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Τὰ ἔγγραφα τοῦ τόμου Α' καλύπτουν τὰ ἔτη 1819-1821. Ὁλοκληρώθηκε ἐπίσης ἡ σύνταξη τοῦ προλόγου τῆς ἐκδόσεως καὶ βιογραφικοῦ σημειώματος τοῦ Meyer καὶ προκηρύχθηκε διαγωνισμὸς γιὰ τὴν ἐκτύπωση τοῦ τόμου.

5. Συνεχίσθηκε ἡ ἐπεξεργασία τοῦ περιεχομένου τοῦ κώδικα Ἀλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ (1809-1892), τοῦ ὁποῖου ἡ ἔκδοση ἔχει προγραμματισθεῖ ἀπὸ τὸ Κέντρο. Εἰδικότερα, ὀλοκληρώθηκε ἡ ἔρευνα γιὰ τὴν ἐντόπιση τῶν κειμένων τοῦ κώδικα ποὺ περιέχονται καὶ στὰ «Ἀπομνημονεύματα» τοῦ Ραγκαβῆ, ἔγινε ὁ σχετικὸς σχολιασμὸς, ἐπισημάνθηκαν οἱ ἀλληλογράφοι τοῦ Ραγκαβῆ καὶ οἱ γραφές διαφόρων χρονικῶν περιόδων ποὺ ἀπαντοῦν στὸν κώδικα καὶ ἐπιλύθηκαν θέματα μεθοδολογικὰ τῆς ἐκδόσεως. Παράλληλα, ἀναγνώσθηκαν καὶ μεταγράφηκαν ἐξαιρετικὰ δυσανάγνωστα σημεῖα τοῦ κώδικα καὶ ἄρχισε ἡ δακτυλογράφηση τῶν κειμένων τῶν ὁποίων ἡ μεταγραφή ἔχει ὀλοκληρωθεῖ.

6. Συνεχίσθηκε ἡ σύνταξη τοῦ προγραμματισμένου ἀπὸ τὸ Κέντρο δημοσιεύματος στὸ ὁποῖο θὰ περιληφθεῖ περιγραφικὸς κατάλογος τῶν ἐγγράφων τῆς γαλλικῆς ἀρχεαικῆς σειρᾶς «Correspondance Politique-Grèce», ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ 134 τόμους, καλύπτει τὰ ἔτη 1707-1895 καὶ περιλαμβάνει κυρίως τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν μὲ τοὺς διπλωματικούς ἐκπροσώπους του στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 19ο αἰῶνα. Εἰδικότερα, συντάχθηκε ὁ περιγραφικὸς κατάλογος τῶν ἐγγράφων τῶν τόμων 33-39 (Ἀπρ. 1841-Ἰούν. 1843), καταρτίσθηκαν τὰ εὐρετήρια (χρονολογικὸ, ἀποστολέων-παραληπτῶν καὶ τόπων προελεύσεως) τῶν ἐγγράφων τῶν τόμων αὐτῶν καὶ συμπληρώθηκε ὁ δελτιοκατάλογος προσώπων, βάσει τῶν κυρίων ὀνομάτων ποὺ ἀπαντοῦν στὶς περιγραφές τῶν ἐγγράφων τῶν ἰδίων τόμων.

7. Συνεχίσθηκε ὁ καταρτισμὸς ἱστορικῆς βιβλιογραφίας γιὰ τὸ νεώτερο ἑλληνισμὸ ἀπὸ τὸ 1800 καὶ ἐξῆς μὲ σύνταξη δελτίων κατὰ συγγραφεῖς καὶ εὐρετηρίαση τῶν δημοσιευμάτων ἀπὸ ἄποψη ὀνοματολογικῆ, πραγματολογικῆ καὶ χρονολογικῆ. Συνεχίσθηκε ἐπίσης ἡ σύνταξη δελτιοκαταλόγου τῆς βιβλιοθήκης κατὰ συγγραφεῖς

καί καθ' ὕλην, καθὼς καί ἡ ἐπισήμανση σὲ ἑλληνικά καί ξένα ἔντυπα βιβλίων πού ἐμπίπτουν στὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ Κέντρου.

8. Στὸ βιβλίο εἰσαγωγῆς ἐντύπων τοῦ Κέντρου καταγράφηκαν γιὰ τὴ βιβλιοθήκη του 92 δημοσιεύματα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ περιοδικά.

9. Ἡ συντάκτρια τοῦ Κέντρου κ. Ἑλένη Μπελιᾶ ἔλαβε μέρος στὸ Β' Τοπικὸ Συνέδριο Ἑλλεικῶν Σπουδῶν τῆς Ἑταιρείας Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν (Ἀμαλιάδα-Πύργος 13-16 Νοεμβρίου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ἐκμετάλλευση ἐθνικῶν προσόδων ἐπὶ Καποδίστρια. Ἡ περίπτωση τοῦ ἰχθυοτροφείου Ἀγυλινίτσας». Ὁ συντάκτης τοῦ Κέντρου κ. Χρῆστος Λοῦκος ἔλαβε μέρος στὸ Συνέδριο «Les petites villes en Europe Occidentale du XIIIe au XIXe siècle», πού ὀργάνωσε στὴ Λίλλη τῆς Γαλλίας τὸ Groupe International d'Histoire Urbaine· τὸ θέμα τῆς ἀνακοινώσεώς του ἦταν «La petite ville face à la grande: Le cas d'Ano Syra au XIX siècle». Ἐπίσης ἔλαβε μέρος στὸ διεθνὲς συμπόσιο «Πανεπιστήμιο: ἰδεολογία καί Παιδεία» (Ἀθήνα, 21-26 Σεπτεμβρίου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ἐπίπεδο ζωῆς ἐνὸς καθηγητῆ Πανεπιστημίου στὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα: Ἀλέξης Πάλλης», στὸ συμπόσιο «Ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση καί ὁ Νέος Ἑλληνισμός» (Ἀθήνα 26-28 Σεπτεμβρίου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Καποδιστριακοὶ καί ἀντικαποδιστριακοὶ στὴ Γαλλία τῆς Ἰουλιανῆς Ἐπανάστασης» καί στὴν ἐπιστημονικὴ συνάντηση «Ἀρχεῖα καί Ἱστορία» (Ἀθήνα 25 Νοεμβρίου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ὁ ὁδηγὸς τοῦ Δημοτικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἐρμούπολης».

10. Κατὰ τὸ 1987 τὸ Κέντρο ἔθεσε στὴ διάθεση ἐρευνητῶν πού ἀσχολοῦνται μὲ τὴ σύνταξη διδακτορικῶν διατριβῶν καί ἄλλων ἱστορικῶν ἢ φιλολογικῶν μελετῶν μικροφωτογραφημένο ὑλικὸ ἀπὸ τὰ ἀγγλικά, τὰ γαλλικά καί τὰ αὐστριακὰ ἀρχεῖα, καθὼς καί πρωτότυπο ὑλικὸ ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο Διονυσίου Σολωμοῦ καί τὸ ἀρχεῖο Νικολάου Μαντζάρου.

Ἀθήνα, 8 Δεκεμβρίου 1987

Ἡ Διευθύντρια

Β. Πλαγιανάκου-Μπεκιάρη